

N:o 67.

Ank. till Riksd. kansli den 19 mars 1909, kl. 6 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om utsträckning till 1912 års utgång af den genom förordningen den 11 september 1885 bestämda inlösen af skattefrälseräntor.

(I. A.)

I en inom Andra Kammaren väckt, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad motion (n:o 43) har herr *Anders Olsson* i Tyl-lered hemställt, att Riksdagen måtte besluta, att den genom kungl. förordningen den 11 september 1885 bestämda inlösen af skattefrälseräntor måtte äfven efter innevarande års utgång äga rum, därest vederbörande ränteägare, som ville begagna sig af denna inlösen, därom i den ordning samma författning stadgade, gjorde anmälan inom utgången af år 1912.

Till stöd för denna framställning har motionären — efter erinran, hurusom 1906 års Riksdag i anledning af ett af motionären i ämnet framställt förslag beslutit att utsträcka tiden för skattefrälseräntornas inlösen med tre år eller t. o. m. utgången af innevarande år — vidare anfört, att då emellertid åtskilliga dylika skattefrälseräntor, särskildt sådana inom Halland, ännu kvarstode oinlösta och där utredning och undersökning rörande de s. k. Trippiska frälseräntorna, hvarom i motion, n:o 13, vid 1906 års riksdag ordades, ännu ej hunnit afslutas, det syntes vara synnerligen önskvärdt, att möjligheten för dessa räntors återvin- nande nu ej afskures, utan att ytterligare minst 3 års anstånd lämna-

Bih. till Riksd. Prot. 1909. 4 Saml. 1 Afd. 38 Häft. (N:o 67.)

des. På grund häraf och då det otvifvelaktigt vore för staten en fördel, om frivilliga aftal med ränteägarne kunde träffas rörande dessa utskyl- ders förvärfvande till statsverket, hade motionären gjort sin nu före- varande framställning.

*Utskottets
yttrande.*

Genom kungl. förordningen den 11 september 1885 föreskrefs, bland annat, att de räntor å skattefrälsehemman, hvilka genom köp, byte eller gåfva kommit från kronan i enskild persons eller verks, menighets eller inrättnings ägo och icke blifvit med jordägenderätten förenade, skulle, i mån som vederbörande ägare därom framställde anbud, för statsverkets räkning inlösas, därest ägare, som ville begagna sig af den sålunda bestämda inlösen, inom ett år från nämnda dag därom gjorde anmälan hos kammarkollegium eller Kungl. Maj:ts befallningshafvande.

Tiden, inom hvilken vederbörande ränteägare borde göra anmälan för att få begagna sig af ifrågavarande inlösen, har sedermera genom upprepade beslut af statsmakterna utsträckts, sista gången jämlikt kungl. kungörelsen den 20 april 1906 till innevarande års utgång.

Då ej allenast de af motionären uppgifna frälseräntorna utan äfven andra frälseräntor torde finnas, hvilkas ägare kunna vara villiga att, om förlängdt tillfälle därtill lämnades, erbjuda dessa räntor till inlösen, och då det är önskligt, att staten må kunna, såvidt möjligt är, medelst frivilliga aftal med ränteägarne återvinna dessa utskylder, anser utskottet ytterligare tillfälle böra beredas till förvärfvande åt staten af desamma och hemställer alltså,

att Riksdagen, med bifall till herr Olssons ifråga- varande motion, må besluta, att den genom kungl. förordningen den 11 september 1885 bestämda inlösen af skattefrälseräntor må äfven efter innevarande års utgång äga rum, därest vederbörande ränteägare, som vill begagna sig af denna inlösen, därom i den ord- ning, samma författning stadgar, gör anmälan inom utgången af år 1912.

Stockholm den 19 mars 1909.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.